

VIỆN MỒ CÔI

Trích Tâm Hồn Cao Thượng, dịch giả: Hà Mai Anh

Sáng qua cơm nước xong, tôi theo mẹ lại viện mồ côi để nhờ bà Giám đốc trông nom giúp em gái anh Prêcôtxi. Tôi chưa được vào viện mồ côi lần nào hôm nay đến đây tôi lấy làm thích lắm.

Viện này có tới 200 trẻ em vừa con trai con gái. Chúng tôi đến gặp giờ ăn của các em bé. Hai cái bàn dài bày giữa phòng, hai bên mép bàn đều đục những lỗ tròn, mỗi lỗ đựng một chiếc bát gỗ màu nâu đầy cơm và đậu, cạnh đặt cái thìa con.

Lúc chúng tôi bước vào, thấy hai – ba em bé ngã và cứ nằm ra đất cho đến lúc cô giáo đến đỡ dậy. Nhiều em vừa vào bàn ngoài thấy cơm tưởng phần của mình cầm luôn thìa xúc ăn, nhưng cô giáo vội kêu: “Vào nữa đi!” chúng liền bỏ thìa, kéo nhau vào bàn trong.

Chúng bắt đầu ăn. Cảnh tượng vui mắt làm sao! Em này ăn bằng hai thìa, em kia ăn bốc; nhiều em nhặt từng hạt đậu bỏ túi, trái lại cũng có em gói đậu vào đầu khăn ăn, lấy tay nghiền nát vụn đi. Chỗ này mấy em mãi nhìn ruồi bay quên cả ăn, chỗ kia mấy em vừa ăn vừa ho: cơm bắn ra bàn như mưa.

Người ta sẽ bảo đó là một cái chuồng gà! Nhưng dù sao, hai dãy dài gồm những trẻ em dung mạo hồng hào với những mái tóc đỏ buộc dải màu sặc sỡ đã bày ra một bức họa linh động và vui mắt vô cùng!

Một cô giáo hỏi:

- Đó các em biết: cây lúa mọc ở đâu?

Chúng đồng thanh đáp như giọng đọc sách:

- Lúa - mọc – trong - ruộng!

Tôi đoán câu này có lẽ ở trong một bài tập đọc.

Cô giáo lại bảo:

- Giơ tay lên!

Tức thì một loạt cánh tay xinh nhỏ với những bàn tay hồng, trắng, như những con bướm bướm giơ lên.

Ăn xong đến giờ chơi. Các em đều chạy lại lấy giỏ đồ ăn treo ở tường và xách ra vườn. Chúng tản mác mỗi em một nơi để lấy thức ăn trong giỏ như bánh tây, kẹo, pho mát, trứng luộc, đỗ luộc, đùi gà ra ăn tiệc nữa.

Trong nháy mắt, mặt đường đã rắc đầy những mảnh bánh chẳng khác chi người ta vãi mồi để nhử chim. Chúng ăn bằng nhiều kiểu lạ lùng gặm, nhấm, la liếm, mút mát, như những giống thỏ, chuột và mèo. Ba bốn em lấy que chòì chiếc trứng luộc như đế tim của bên trong, chúng làm rơi đến nửa chiếc xuống đất xong lại cúi xuống kiếm từng miếng một như tìm hạt ngọc, chẳng để sót tí nào.

Em nào có món gì ngon hoặc lạ thì hàng chục em khác đến quây quần chung quanh, ra vẻ thèm thường. Một cậu bé có chiếc bánh ngọt, bạn đến xin, cậu chỉ giơ tay dính đường cho mút. Mẹ tôi ra giữa vườn, xoa đầu em này rồi vuốt ve em kia. Các em khác đua nhau chạy lại vây lấy mẹ tôi, em nào cũng ngẩng mặt lên chực mẹ tôi hôn. Một cậu cho mẹ tôi múi cam cắn dở, cậu thứ nhì cho cái vỏ bánh, cô thứ ba biếu mẹ tôi một chiếc lá cây.

Trong sân, lúc ấy hết chỗ này đến chỗ kia có chuyện, cô giáo phải chạy đi chạy lại để xử kiện. Một cô bé chu lên khóc vì không tháo được nút khăn mùi soa. Mấy cô nữa tranh nhau hai hộp táo, cào cấu nhau rồi kêu khóc rầm rĩ. Một cô bé trèo lên ghé ngã, bị ghé đè không sao đẩy ra được, khóc hét lên!

Lúc sắp về, mẹ tôi ôm ba - bốn em bé vào lòng, tức thì các em ở bốn phía, miệng còn dính kẹo hoặc nhót nhát nước cam, kéo lại muốn được mẹ tôi bế như các em kia: rồi em này nắm lấy tay mẹ tôi để xem nhẫn, em kia kéo dây để xem đồng hồ, em khác nhảy lên với bím tóc mẹ tôi.

Các cô giáo bảo mẹ tôi:

*- Bà phải để ý, kéo chúng làm hồng áo bà.
Nhưng mẹ tôi không lấy điều ấy làm quan trọng, cứ đùa với chúng và vuốt ve chúng như thường.*

Lúc chúng tôi chào bà Giám đốc và các cô giáo để ra về, cả bọn đều chạy lại, tranh nhau đến trước, túm lấy mẹ tôi và đồng thanh kêu:

*- Lạy bà ạ!
Sau cùng chúng tôi được ra thoát. Các em nhỏ còn xát mũi vào hàng rào sắt để nhìn theo. Chúng thò tay ra ngoài vẫy chào.*

- Lạy bà ạ! Mai bà lại lên chơi nhá!

Qua bức giậu do những bàn tay đâm ra tua tủa như những đóa hồng, mẹ tôi bắt tay suốt lượt. Ra ngoài phố, mẹ tôi rơm rớm nước mắt, có ý nhớ bầy trẻ vừa thăm, nhưng trong lòng thấy sung sướng như đi một đám hội về và bên tai vẫn còn vẳng nghe thấy tiếng riu riu:

- Mai bà lại lên chơi nhá! Lạy bà!